

35/1984 Zb.

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva dopravy

z 27.marca 1984,

ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách

(cestný zákon)

Federálne ministerstvo dopravy ustanovuje podľa [§ 24 zákona č. 135/1961 Zb.](#) o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení zákona č. [27/1984 Zb.](#) (ďalej len "zákon"):

§ 1

(k [§ 3b zákona](#))

Pripojením pozemných komunikácií na diaľnicu, cestu alebo miestnu komunikáciu a zriadením zjazdov z cesty alebo miestnej komunikácie na susedné nehnuteľnosti sa nesmie ohroziť dotknutá pozemná komunikácia a bezpečnosť cestnej premávky na nej, a to najmä zvädzaním a odtekaním vôd na cestné teleso, ich technickým spracovaním alebo umiestnením.

§ 2

(k [§ 3c zákona](#))

(1) Orgány štátneho odborného dozoru sú povinné zistiť najmä

- a) či sa spôsobom užívania diaľnic, ciest a miestnych komunikácií alebo činnosťou na nich, prípadne činnosťou v ich okolí a v ochranných cestných pásmach neporušujú ustanovenia zákona, vykonávacích predpisov k nemu vydaných a rozhodnutí cestných správnych orgánov,
- b) či spôsob užívania komunikácie, prípadne iné činnosti na nej a v jej okolí sa nevykonávajú v rozpore s podmienkami určenými v povolení cestného správneho orgánu,
- c) či stavebné práce podliehajúce povoleniu príslušného stavebného úradu sa nevykonávajú v rozpore s týmto povolením alebo sa nevykonávajú spôsobom ohrozujúcim záujmy, ktorých ochranu vykonáva štátny odborný dozor.

(2) Orgány štátneho odborného dozoru sú pri plnení svojich úloh oprávnené

- a) zakázať konanie osôb a zastaviť činnosť organizácií, prípadne zakázať pokračovanie v nej, ak ohrozujú komunikáciu alebo bezpečnosť premávky na nej,
- b) vstupovať na stavby v okolí komunikácie, pokiaľ na vstup nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov, ¹⁾ nazerať do stavebnej dokumentácie a vykonávať zápisy do stavebných denníkov v prípadoch, keď nedodržaním schválenej dokumentácie alebo spôsobom stavebnej činnosti sú ohrozené oprávnené záujmy dotknutej komunikácie.

(3) Na odstránenie zisteného ohrozenia môže orgán štátneho odborného dozoru najmä

- a) vyzvať na zjednanie nápravy zodpovednú osobu alebo organizáciu ústnym prerokovaním, písomným oznámením, záznamom do stavebného denníka alebo zápisom do protokolu s uložením záväznej lehoty,

b) ústne, písomným oznámením, záznamom do stavebného denníka alebo zápisom do protokolu zakázať pokračovať v ohrozujúcom konaní a činnostiach.

(4) Ústredné orgány štátnej správy vo veciach dopravy republík v rámci hlavného štátneho odborného dozoru dozerajú, ako orgány a organizácie dodržiavajú ustanovenia zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie, ako sa dodržiavajú rozhodnutia príslušných cestných správnych orgánov, ako sa plnia povinnosti správcov a užívateľov ciest, miestnych komunikácií a účelových komunikácií a ako plnia úlohy poverené organizácie. Ak zistia závady, môžu uložiť príslušnému štátnemu odbornému dozoru opatrenia potrebné na ich odstránenie.

§ 3

(k [§ 4a zákona](#))

(1) Cesty sa podľa dopravného významu rozdeľujú na

a) cesty I. triedy, ktoré majú význam pre medzinárodnú, celoštátnu alebo republikovú dopravu; označujú sa číslami od 1 do 99,

b) cesty II. triedy, ktoré majú význam pre dopravu medzi krajinami a okresmi; označujú sa číslami od 100 do 999,

c) cesty III. triedy, ktoré majú miestny význam pre účelné doplnenie cestnej siete; označujú sa štvormiestnymi až päťmiestnymi číslami podľa čísel najbližšej cesty II. triedy, výnimočne aj cesty I. triedy.

(2) Ak to vyžaduje premávková potreba, môžu sa dôležité cesty budovať ako rýchlostné komunikácie prístupné len pre rýchlu motorovú dopravu.

§ 4

(k [§ 4a zákona](#))

(1) Prejazdným úsekom cesty sa rozumie úsek cesty vedúcej v území zastavanom alebo určenom na súvislé zastavanie; hranica tohto územia sa určí obdobne ako pri cestných ochranných pásmach (§ 15 ods. 2). Šírkou prejazdného úseku je šírka vozovky s krajnicami medzi zvýšenými obrubami chodníkov (zelených pásov a podobne); ak prechádza v obci cesta s priekopami (svahmi, múrmi, terasami), je šírka prejazdného úseku určená ohraničením cestného telesa (§ 8 ods. 1). Na námestiach a podobných priestranstvách je šírkou prejazdného úseku šírka pruhu odlíšeného od okolitého povrchu vozovky druhom alebo materiálom vozovky, prípadne plochými rigolmi, a ak niet ani týchto, šírka pruhu zodpovedajúceho šírke vozovky s krajnicami v nadväzujúcich úsekoch cesty.

(2) Správca komunikácie udržiava prejazdný úsek cesty v rozsahu zodpovedajúcom spôsobu údržby príľahlej voľnej trate; údržbu presahujúcu tento rozsah zabezpečuje miestny národný výbor.

§ 5

(k [§ 4a zákona](#))

(1) Novovybudovaná cesta sa zaradí do cestnej siete. Miestna komunikácia alebo účelová komunikácia alebo ich časti sa zaradia do cestnej siete, ak sú potrebné na účelné usporiadanie tejto siete, najmä na dosiahnutie jej súvislosti alebo na pripojenie obce na cestnú

sieť.

(2) Cesta alebo jej časť sa vyradí z cestnej siete, ak nie je potrebná na účelné usporiadanie tejto siete, najmä v dôsledku inej investičnej výstavby alebo zmeny dopravných pomerov.

(3) Vyradená cesta alebo jej časť sa môže

- a) zaradiť ako miestna komunikácia do siete miestnych komunikácií dotknutej obec,
- b) prevziať v súlade s osobitnými predpismi ²⁾ ako účelová komunikácia do správy a užívania socialistickou organizáciou, ktorá ju môže využiť,
- c) využiť ako cestný pomocný pozemok na účely cestného hospodárstva
- d) zrušiť, ak sa nemôže využiť žiadnym zo spôsobov uvedených pod písmenami a) až c); v takom prípade sa musí podľa povahy veci primeraným a hospodárnym spôsobom rekultivovať, predovšetkým na účely poľnohospodárskej výroby.

(4) Spory o tom, či vyradená cesta alebo jej časť patrí do siete miestnych komunikácií, prípadne či sa má komunikácia zaradiť do siete miestnych komunikácií, rozhoduje okresný národný výbor.

§ 6

(k [§ 4b zákona](#))

(1) Sieť miestnych komunikácií pre územie obce tvoria všeobecne prístupné a užívané pozemné komunikácie nezaradené do cestnej siete, ktoré

- a) sú na území zastavanom alebo určenom na súvislé zastavanie,
- b) navzájom spájajú dve obce, prípadne časti obce a sú pre toto spojenie dopravne významné,
- c) spájajú obec so železničnou stanicou, železničnou zastávkou, letiskom alebo prístavom, pokiaľ ako účelové komunikácie neslúžia prevažne prevádzke alebo správe týchto zariadení,
- d) spájajú obec s cintorínom.

(2) Miestny národný výbor môže zaradiť do siete miestnych komunikácií účelové komunikácie; pri rozhodovaní o ich zaradení do siete miestnych komunikácií vychádza miestny národný výbor v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi z účelnosti tohto zaradenia vždy podľa miestnych pomerov, najmä podľa toho, do akej miery sa komunikácia verejne užíva a ako je pre toto užívanie komunikačne potrebná.

(3) Miestny národný výbor vyradí miestnu komunikáciu alebo jej časť zo siete miestnych komunikácií, ak nie je potrebná na účelné usporiadanie tejto siete, najmä v dôsledku inej investičnej výstavby alebo zmeny dopravných pomerov, alebo ak sa ukáže, že slúži prevažne ako účelová komunikácia.

(4) Vyradená miestna komunikácia alebo jej časť sa môže

- a) prevziať ako účelová komunikácia do správy a užívania socialistickou organizáciou, ktorá ju môže využiť,

b) využiť ako cestný pozemok,

c) zrušiť, ak sa nemôže využiť žiadnym zo spôsobov uvedených pod písmenami a) a b); v takom prípade sa musí podľa povahy veci primeraným a hospodárnym spôsobom rekultivovať, predovšetkým na účely poľnohospodárskej výroby.

§ 7

(k [§ 4b zákona](#))

(1) Miestne komunikácie sa rozdeľujú na

a) miestne komunikácie I. triedy, medzi ktoré patria hlavné mestské komunikácie vyhovujúce technicky všetkým druhom dopravy (napríklad komunikácie, po ktorých sa vedie aj hromadná verejná doprava, zberné, výpadové a iné zvlášť významné mestské komunikácie),

b) miestne komunikácie II. triedy, medzi ktoré patria ostatné mestské komunikácie a komunikácie pokiaľ vyhovujú premávke všetkých druhov motorových vozidiel,

c) miestne komunikácie III. triedy, medzi ktoré patria ostatné miestne komunikácie, pokiaľ sú aspoň obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami,

d) miestne komunikácie IV. triedy, ktoré nie sú ani obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami (napríklad cestičky, chodníky, samostatné cyklistické cestičky, samostatné chodníky, schody a podobne).

(2) Ak to vyžaduje premávková potreba, môžu sa dôležité miestne komunikácie budovať ako rýchlostné komunikácie prístupné len pre rýchlu motorovú dopravu.

§ 8

(k [§ 5 zákona](#))

(1) Cestný pozemok tvorí teleso diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a cestné pomocné pozemky. Teleso diaľnic, ciest a miestnych komunikácií je ohraničené zvýšenou obrubou chodníkov, prípadne zelených pásov, vonkajšími hranami cestných alebo záchytných priekop a rigolov, svahov cestných násypov a zárezov alebo vonkajšími hranami päty oporných múrov a tarasov alebo vonkajšími hranami koruny obkladových a zárubňových múrov, prípadne vonkajšími hranami zárezov nad týmito múrmi.

(2) Súčasťami³⁾ diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú najmä mosty (nadcestia), po ktorých je komunikácia vedená, včítane chodníkov na nich, strojové vybavenie sklápacích mostov, ľadolamy, vozovky, priepusty, tunely, oporné, zárubňové, obkladové a parapetné múry, tarasy, cestné svahy, cestné pomocné pozemky, priekopy a ostatné povrchové odvodňovacie zariadenia, zábradlia, odrazníky, prievozy, zvädzadlá, pružidlá, smerové stĺpiky, staničníky a medzníky, zásnežky, cestná zeleň, odpočívadlá, odstavné pruhy a plochy pre zastávky hromadnej verejnej dopravy, dopravné značky a zariadenia (s výnimkou svetelných znamení slúžiacich na riadenie dopravy a stanovišť dopravných orgánov), zásobníky a skládky údržbových látok, ochranné zelené pásy, dopravné ostrovčeky a hlásnice. Súčasťami diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú aj ich privádzace a vetvy križovatiek a protihlukové múry a protihlukové valy vyvolané výstavbou komunikácie a pokiaľ sú umiestnené na cestnom pozemku.

(3) Súčasťami miestnych komunikácií sú aj príslušné chodníky, verejné parkoviská a obratiská, zariadenia na zabezpečenie a zaistenie priechodov pre chodcov, podchody a

priechodové lávky.

(4) Kanalizácia včítane úprav na odvádzanie vody sú súčasťou diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie len vtedy, ak slúži výlučne na odvádzanie povrchových vôd z tejto komunikácie.

(5) O súčastiach prejazdnych úsekov ciest v mestách a v obciach platia ustanovenia odsekov 2 až 4; súčasťami prejazdnych úsekov, s výnimkou na mostoch, však nie sú príslušné chodníky, zábradlia, reťaze a iné zariadenia na zaistenie a zabezpečenie priechodov pre chodcov a stromovia, aj keď sú na telese prejazdnych úsekov.

(6) Súčasťami diaľnic, ciest a miestnych komunikácií nie sú najmä hrádze vodných nádrží, rybníkov a brehy vodných tokov, po ktorých komunikácia prebieha, vodohospodárske objekty pod mostmi, priepusty, podchody či iné zariadenia budované pri vykonávaní melioračných úprav, prechody na susedné nehnuteľnosti, označníky zastávok, zastávky a čakárne hromadnej verejnej dopravy, autobusové stanice, úrovňové priecestia železníc bez závor do vzdialenosti 2, 5 metra od osi krajnej koľajnice a úrovňové priecestia železníc so závorami vo vzdialenosti medzi závorami, zariadenia na zabezpečenie priecestí železníc, koľajové pásy mestskej, prípadne železničnej dopravy v úrovni vozovky vo vzdialenosti 0,5 metra od vonkajšej hrany koľajnice, zvláštne telesá železníc, trolejové vedenia, nástupné ostrovčeky hromadnej verejnej dopravy, verejné osvetlenia, energetické, telekomunikačné, tepelné a iné vedenia, čerpacie stanice pohonných látok a melioračné zariadenia.

(7) Dopravné značky a zariadenia s výnimkou svetelných signalizačných zariadení slúžiacich na riadenie dopravy zriaďujú a udržiavajú správcovia komunikácií. Dopravné značky na priecestiach zriaďuje dráhový podnik, ktorý ich odovzdáva do údržby správcovi komunikácií a prípadné zmeny je povinný správcovi komunikácií ohlásiť. O druhu, úprave a umiestnení dopravných značiek a zariadení platia osobitné predpisy. 4)

§ 9

(k [§ 6 zákona](#))

Užívatelia nesmú diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie znečisťovať a poškodzovať; najmä je zakázané

- a) znečisťovať alebo inak poškodzovať dopravné značenie,
- b) prechádzať cestné priekopy,
- c) jazdou rozrušovať dočasné skládky na cestnom telese pri vykonávaní údržby,
- d) používať snehové reťaze v úsekoch, kde nie je vozovka dostatočne pokrytá snehovou vrstvou,
- e) používať s výnimkou ozbrojených síl a ozbrojených zborov pásovú vozidlá a iné vozidlá, ktorých kolesá nie sú opatrené pneumatikami alebo gumovými obručami,
- f) vchádzať na vozovku s neočistenými vozidlami,
- g) otáčať záprahy a poľnohospodárske stroje na vozovke, krajnici a priekopách pri vykonávaní poľných prác,
- h) poškodzovať súčasti komunikácií, smerové stĺpiky, zásnežky, zábradlia, cestnú zeleň a iné vybavenie a zariadenie komunikácie,

- i) zasahovať do odtokových pomerov na cestnom telese i v jeho okolí,
- j) zasahovať do rozhľadových pomerov,
- k) hnať dobytok po diaľnici, ceste a miestnej komunikácii budovanej ako rýchlostná komunikácia alebo cez ňu a jej súčasti,
- l) používať stroje a zariadenia, ktoré môžu spôsobiť poškodenie komunikácie,
- m) vypúšťať splašky na komunikáciu a znečisťovať ju prepravovanými materiálmi a predmetmi.

§ 10

(k [§ 7 zákona](#))

(1) Premávka na diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách, môže byť čiastočne alebo úplne uzavretá, prípadne môže byť nariadená obchádzka najmä

- a) pri vykonávaní prác na komunikáciách,
- b) pri zvláštnom užívaní komunikácie,
- c) pri živelnej pohrome,
- d) na zaistenie bezpečnostných opatrení,
- e) ak to nevyhnutne vyžaduje stav komunikácie a jej ochrana.

(2) Cestný správny orgán je povinný sa starať, aby uzávierka bola vždy obmedzená na najkratší možný čas. Pri dlhodobých uzávierkach diaľníc, ciest a miestnych komunikácií treba dbať na to, aby obchádzka bola čo najvýhodnejšia a aby zodpovedala požiadavkám plynulej a bezpečnej dopravy, a to aj s ohľadom na ochranu životného prostredia.

(3) Rozhodnutie o uzávierke, prípadne o obchádzke vydáva

- a) pri diaľniciach - Federálne ministerstvo dopravy,
- b) pri cestách I. triedy - krajský národný výbor,
- c) v ostatných prípadoch cestný správny orgán, ktorému podľa [§ 3 zákona](#) patrí výkon štátnej správy vo veciach dotknutej komunikácie; ak sa uzávierka alebo obchádzka týka viacerých územných obvodov, vydáva rozhodnutie ten cestný správny orgán, ktorého územia sa uzávierka prevažne dotýka, a to po dohode s ostatnými príslušnými cestnými správnymi orgánmi.

(4) Žiadosť o povolenie uzávierky diaľnice alebo cesty I. triedy musí obsahovať

- a) presné označenie miesta uzávierky podľa staničenia diaľnice alebo cesty I. triedy,
- b) čas trvania uzávierky s prípadným možným prerušením v dňoch pracovného voľna a cez nedele,
- c) dôvod uzávierky s uvedením rozsahu prác,

d) návrh trasy obchádzky včítane grafickej prílohy a údajov týkajúcich sa zvýšenej spotreby pohonných látok v dôsledku uzávierky,

e) harmonogram vo dvoch vyhotoveniach, pokiaľ sa uzávierka požaduje na dlhší čas ako tri dni; jedno vyhotovenie sa postupuje príslušnému dopravnému inšpektorátu. Harmonogram musí obsahovať množstvo a časový priebeh jednotlivých druhov prác, počet a nasadenie pracovníkov (smennosť), druhy, počet a nasadenie rozhodujúcich mechanizmov včítane vozidiel, konkrétny rozpis zabezpečeného materiálového pokrytia a prípadné ďalšie skutočnosti,

f) vyhlásenie žiadateľa o tom, že dodávateľ je pripravený na vykonanie prác v predpokladanom rozsahu a požadovanom čase z hľadiska zabezpečenia dostatočným počtom pracovníkov, mechanizačných prostriedkov a materiálov,

g) meno pracovníka zodpovedného za organizáciu a zabezpečenie prác, ktoré sa budú vykonávať pod ochranou uzávierky, adresu a číslo telefónu jeho pracoviska i bydliska,

h) stanovisko správcu komunikácie.

(5) Pri žiadosti o povolenie uzávierky, prípadne pri rozhodnutí o obchádzke cesty II. a III. triedy a miestnych komunikácií sa postupuje podľa odseku 4 s prihliadnutím na miestne potreby a podmienky.

(6) Rozhodnutie o uzávierke, prípadne o obchádzke sa vydáva po dohode s príslušným dopravným inšpektorátom a po prerokovaní

a) s dotknutými národnými výbormi,

b) s príslušnou vojenskou správou,

c) s prevádzkovateľom hromadnej verejnej dopravy, ak ide o komunikáciu, na ktorej sa táto doprava pravidelne vykonáva, prípadne s inými veľkými prevádzkovateľmi cestnej dopravy, ktorých sa uzávierka osobitne dotýka.

(7) Rozhodnutie o uzávierke, prípadne o obchádzke sa musí ihneď oznámiť okresnej inšpekcii požiarnej ochrany a záchranej službe. Uzávierka a obchádzka sa musia označiť predpísaným spôsobom. Na označení uzávierky treba uviesť aj čas jej trvania, ak presahuje tri dni. Ak ide o uzávierku ciest určených na prepravu nadmieru ťažkých alebo rozmerných predmetov oznámi príslušný národný výbor svoje rozhodnutie všetkým krajským národným výborom a ústredným orgánom štátnej správy vo veciach dopravy republík.

(8) Označenie uzávierky a obchádzky zabezpečuje žiadateľ na svoje náklady a zodpovedá za stav tohto označenia po dobu uzávierky a obchádzky.

(9) Ak sa má uzávierka alebo obchádzka časovo alebo miestne rozšíriť, treba podať novú žiadosť a vydať nové rozhodnutie.

(10) V prípade nebezpečenstva z omeškania (živelnej pohromy, dopravnej nehody, zrútenia alebo poškodenia objektov, havárii energetických, plynárenských či teplárenských zariadení a podobne) sa musí príslušná časť komunikácie bezodkladne uzavrieť a označiť aspoň provizórnym spôsobom.

§ 11

(k [§ 8 zákona](#))

(1) Na zvláštne užívanie diaľnic, ciest a miestnych komunikácií je potrebné povolenie príslušného cestného správneho orgánu. Toto povolenie podlieha správnomu poplatku podľa osobitných predpisov.⁵⁾ Takým užívaním je najmä

a) preprava nadmieru ťažkých alebo rozmerných predmetov a používanie vozidiel, ktorých rozmery alebo hmotnosť presahujú mieru ustanovenú osobitnými predpismi, 6)

b) umiestňovanie zariadení alebo predmetov na diaľnici, ceste alebo miestnej komunikácii, najmä predajných, reklamných alebo zábavných,

c) umiestňovanie, skladanie a nakladanie predmetov, zariadení alebo materiálu na diaľnici, ceste a miestnej komunikácii, neslúžiacich na údržbu a opravy týchto komunikácií, ak sa nemajú bezodkladne odstrániť,

d) usporadúvanie akcií, umiestňovanie vecí a zariadení (napríklad hospodárskych, kultúrnych, zábavných, skladov, predajní, používanie reproduktorov, nevhodných svetelných zdrojov) v blízkosti diaľnice alebo cesty, ak by sa ich prevádzkou alebo umiestnením, prípadne prevádzkovým ruchom nimi vyvolaným mohla ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky,

e) hnanie stáda dobytku po ceste a miestnej komunikácii,

f) vláčenie kmeňov alebo iných predmetov, ktorými by sa mohla cesta alebo miestna komunikácia poškodiť,

g) zriaďovanie, vykonávanie plánovanej opravy a údržby nadzemných a podzemných vedení každého druhu.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 písmeno a) udeľuje povolenie po dohode s príslušným dopravným inšpektorátom,

a) ak ide iba o dopravu po diaľnici, Federálne ministerstvo dopravy,

b) ak ide o dopravu po cestách presahujúcu územný obvod jedného okresu alebo ak ide o dopravu medzi krajmami, krajský národný výbor, v územnom obvode ktorého táto doprava začína,

c) v ostatných prípadoch cestný správny orgán, ktorému podľa ustanovení [§ 3 zákona](#) patrí správa dotknutej komunikácie.

Dopravca je však povinný vyžiadať si súhlas na prepravu, ak sa povoľovaná preprava dotýka

a) železnice, od príslušného dráhového orgánu,

b) diaľnice, od Federálneho ministerstva dopravy,

c) trolejového vedenia mestskej koľajovej, prípadne trolejbusovej dráhy, od správcu toto zariadenia.

(3) Žiadosť o povolenie podľa odseku 1 písmeno a) sa musí podať spravidla štyri týždne vopred, a pokiaľ nejde o zvlášť mimoriadne prepravy musí obsahovať

a) účel, rozsah a čas dopravy, či sa bude opakovať a podobne,

b) návrh dopravnej trasy,

- c) druh, typ, prípadne poznávaciu značku vozidiel, ktoré sa majú použiť,
- d) údaje o hmotnosti, počte, zaťažení, rázvore náprav, o počte, rozmeroch, hustení a type pneumatík jednotlivých náprav, o najmenšom polomere otáčania vozidla alebo súpravy a tomu zodpovedajúcemu najmenšiemu vonkajšiemu polomeru otáčania,
- e) obrysový náčrt vozidla alebo súpravy s vyznačením všetkých rozmerov a umiestnenia nákladu.

(4) V povolení podľa odseku 1 písmeno a) sa môže nariadiť najmä trasa, spôsob a čas povolenej dopravy, rýchlosť jazdy, opatrenie na zabezpečenie ostatnej premávky, vozoviek, mostov alebo železničných priecestí; povolenie musí mať vodič pri sebe.

(5) Prepravy vozidiel a nákladov s celkovou hmotnosťou vyššou ako 60 ton alebo nadmerných rozmerov možno povoliť len výnimočne, pokiaľ žiadateľ preukáže, že nie je technicky reálne znížiť hmotnosť prepravy ani použiť iný spôsob prepravy, a že zaťažiteľnosť mostov a nosnosť vozoviek overená štatistickým posúdením umožní realizáciu prepravy; bez týchto podkladov nie je príslušný cestný správny orgán oprávnený povolenie vystaviť. V prípade nevyhnutnosti prepravy presahujúcej územný obvod jedného kraja povolí príslušný krajský národný výbor prepravu podľa podkladov odovzdávaných ústrednými orgánmi štátnej správy vo veciach dopravy republík podľa [§ 3 ods. 3 písm. f\) zákona](#). Týmto podkladmi sa rozumejú najvhodnejšie trasy (raz ročne aktualizované) znázornené v krajských cestných mapách (nosnosť mostov, úrovňové železničné priecestia, podcestné výšky), pasport ciest a mostov týchto trás, údaje o intenzite dopravy a metodika postupu pre posudzovanie nosnosti mostov. Realizáciu prepravy treba prerokovať s príslušným cestným správnym orgánom v dostatočnom predstihu tak, aby žiadateľ zaistil preverenie a zabezpečenie určenej trasy oprávnenými organizáciami.

(6) Na základe plnenia podmienok uložených pri konaní o povolenie nadmerných prepráv povoľujúcim orgánom oznámi dopravca príslušnému stavebnému úradu potrebu vykonania nevyhnutných úprav na pozemných komunikáciách, ktoré vykoná na svoje náklady. V oznámení sa uvedie čas, miesto, účel, rozsah a jednoduchý technický popis úprav. Ak sa nevyhnutné úpravy dotýkajú vodných tokov, dopravca postupuje podľa osobitných predpisov.⁷⁾ Opatrenia na susednom pozemku, alebo na stavbe, ktoré súvisia s nevyhnutnými úpravami, sa spravujú osobitnými predpismi. 8)

§ 12

(k [§ 9 zákona](#))

(1) Zjazdnosť diaľnic, ciest a miestnych komunikácií je taký stav týchto komunikácií, ktorý umožňuje bezpečnú jazdu motorových i nemotorových vozidiel prispôsobenú dopravnotechnickému stavu týchto komunikácií, poveternostným podmienkam a ďalším okolnostiam, ktoré môže vodič predvídať.

(2) Závady v zjazdnosti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú také zmeny v zjazdnosti týchto komunikácií spôsobené vonkajšími vplyvmi, ktoré nemôže vodič predvídať ani pri jazde prispôbenej stavebnému stavu komunikácie, poveternostným podmienkam, vlastnostiam vozidla a nákladu, vlastným schopnostiam a iným zjavným okolnostiam. Závadami v zjazdnosti sú najmä

a) ojedinelé výtlky, výmole a hrbole v inak bezchybnom povrchu súvislého úseku vozovky, nevhodne uložený udržiavací materiál, spadnuté stromy a kamene, poškodené dopravné značky a iné prekážky, ak sa na ne predpísaným spôsobom neupozorňuje,

b) znečistenie vozovky, poškodenie vozovky a iné závady spôsobené užívateľmi komunikácie alebo prevádzkovateľmi činností v okolí diaľnic, ciest a miestnych komunikácií,

c) ojedinelé miesta s poľadovicou, ktorá vznikla námrazou, zamízaním stekajúcej vody na vozovku z okolia alebo vôd stojacich na vozovke v dôsledku zlej funkcie zariadenia na odvodnenie komunikácie.

(3) Závadami v zjazdnosti nie sú úseky alebo časti a súčasti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií, na ktorých sa nerobí zimná údržba v celej dĺžke a zabezpečujú sa len vopred určené dopravne dôležité miesta (napr. križovatky, veľké stúpania, ostré zákruty, autobusové zastávky a pod.).

(4) Schodnosť priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a na prejazdnych úsekoch ciest cez mestá a obce a miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov je taký stav týchto komunikácií, ktorý umožňuje bezpečnú chôdzu prispôbenú ich stavebnému stavu, poveternostným podmienkam a ďalším okolnostiam, ktoré môže chodec predvídať.

(5) Závadami v schodnosti chodníkov, miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov a priechodov pre chodcov na prejazdnych úsekoch ciest v zastavanom území sú závady obdobné závadám v zjazdnosti, pokiaľ tieto závady neumožňujú bezpečnú chôdzu ani pri zvýšenej opatrnosti chodcov.

(6) Poveternostnými podmienkami, ktoré môžu podstatne zhoršiť alebo aj prerušiť zjazdnosť, prípadne schodnosť komunikácie, sú najmä

a) fujavice a intenzívne dlhodobé sneženie,

b) víchrice a mimoriadne vodné zrážky,

c) povodne a privalové vody pri intenzívnych a dlhodobých vodných zrážkach,

d) vznik súvislej poľadovice pri poklese teploty a pri vyššej vlhkosti vzduchu,

e) hmla a odmäky,

f) mrznúci dážď a mrholenie.

§ 13

(k [§ 9a zákona](#))

(1) Stavebným stavom diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie sa rozumie ich kvalita, stupeň opotrebenia a povrch, pozdĺžne alebo priečne vlny, hojné výtlky, ktoré nemožno odstrániť bežnou údržbou, nosnosť vozovky, mostov a priepustov a vybavenie komunikácie z hľadiska bezpečnosti dopravy (dopravné značky a zariadenia, bezpečnostné a ochranné zariadenia a pod.).

(2) Dopravno-technickým stavom diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie sa rozumejú ich technické znaky (priečne usporiadanie, priečny sklon a šírka vozovky, smerové oblúky, pozdĺžne sklony a zakružovacie polomery nivelety, druh vozovky a pod.) a začlenenie komunikácie do terénu (rozhľad, nadmorská výška a pod.).

§ 14

(k [§ 10 zákona](#))

(1) Vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností a prevádzkovatelia všetkých výrobných, stavebných, hospodárskych a iných činností nesmú diaľnice, cesty a miestne komunikácie a premávku na nich ohrozovať najmä pri

- a) ťažbe dreva a pri hospodárení v lesoch,
- b) prevádzke píl a skládok dreva,
- c) ťažbe kameňa, štrku, piesku a hlíny,
- d) podzemných prácach,
- e) stavebnej činnosti každého druhu,
- f) poľnohospodárskej činnosti,
- g) úpravách vodných tokov a pri ich údržbe,
- h) úpravách odtokových pomerov.

(2) Bez predchádzajúceho súhlasu cestného správneho orgánu je zakázaná akákoľvek stavebná činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty a miestne komunikácie alebo premávku na nich alebo ktorá by realizáciou a umiestnením stavieb bránila v potrebnej modernizácii dotknutého úseku komunikácie, sťažovala strojovú údržbu alebo zhoršovala podmienky bezpečnej a plynulej premávky na komunikáciách.

(3) Vlastníci, správcovia alebo užívatelia poľnohospodárskych a lesných pozemkov sú povinní na vlastné náklady robiť opatrenia na zamedzenie zosunu a splavenia pôdy na komunikácii a do cestných odvodňovacích zariadení⁹⁾ okrem prípadov spôsobených prírodnými vplyvmi.

(4) Na cestný pozemok diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sa nesmú vyviesť žiadne odvodňovacie systémy (melioračné, odpadové vody a pod.), ktoré by vyvolávali podmáčanie cestného pozemku.

(5) Pri údržbe a úpravách vodných tokov sú povinní ich správcovia na vlastné náklady robiť všetky zabezpečovacie opatrenia na zamedzenie ohrozenia a škôd na komunikáciách účinkom vôd.

(6) Prevádzkovatelia lomov, štrkovísk, pieskovní, skládok sypkých látok a skládok odpadkov a silážnych objektov sú povinní dodržiavať podmienky určené cestným správnym orgánom a na vlastné náklady vykonávať všetky opatrenia na zamedzenie znečisťovania komunikácií z týchto prevádzok.

(7) Vozidlá uskutočňujúce po pozemných komunikáciách prepravu sypkých a odpadových materiálov na skládky alebo zo skládok a prevádzok v blízkosti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií musia sa nakladať a prepravovať spôsobom, ktorý vylúči znečistenie pozemnej komunikácie.

§ 15

(k [§ 11 zákona](#))

(1) Cestné ochranné pásma sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych

komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavanie; vnútri tohto územia sa zriaďujú ochranné pásma podľa osobitných predpisov. 10)

(2) Hranice územia zastavaného alebo územia určeného na súvislé zastavanie vyplývajú z územnoplánovacej dokumentácie, inak túto hranicu určí podľa skutočného stavu súvislého zastavania Federálne ministerstvo dopravy po prerokovaní s okresným národným výborom, ak ide o diaľnice, okresný národný výbor po prerokovaní s krajským národným výborom a miestnym národným výborom, ak ide o cesty, a miestny národný výbor, ak ide o miestne komunikácie. Príslušný cestný správny orgán pritom prihliadne na to, či súvislé zastavanie je po oboch stranách komunikácie rovnako ďaleko či sa celkom alebo sčasti obmedzuje len na jednu jej stranu; stavebné medzery až do 200 metrov spravidla neprerušujú súvislé zastavanie.

(3) Hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti

a) 100 metrov od osi vozovky príľahlého jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,

b) 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,

c) 25 metrov od osi vozovky cesty II. triedy a miestnej komunikácie, ak sa buduje ako rýchlostná komunikácia,

d) 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,

e) 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

Na smerovo rozdelených cestách a miestnych komunikáciách sa tieto vzdialenosti merajú od osi príľahlej vozovky.

(4) V okolí úrovňového kríženia ciest s inými pozemnými komunikáciami a s dráhami sú hranice cestných ochranných pásiem určené zvislými plochami, ktorých poloha je daná stranami rozhládových trojuholníkov.¹¹⁾ Ak by však takto určené cestné ochranné pásmo bolo užšie ako cestné ochranné pásmo určené podľa odseku 3, platí aj pre okolie úrovňových križovatiek ustanovenie odseku 3.

§ 16

(k [§ 11 zákona](#))

(1) V cestných ochranných pásmach je zakázané

a) vykonávať akúkoľvek stavebnú činnosť vyžadujúcu ohlásenie stavebnému úradu alebo povolenie stavby,

b) robiť na objektoch a zariadeniach postavených pred vznikom cestného ochranného pásma úpravy na predĺženie ich životnosti, ak sa počíta s ich budúcim odstránením,

c) robiť akékoľvek zemné úpravy, ktorými by sa úroveň terénu znížila alebo zvýšila k nivelete vozovky komunikácií,

d) zriaďovať skladiskové a letiskové plochy, spevnené aj nespevnené,

e) hospodáriť v lesoch spôsobom odporujúcim zásadám vopred dohodnutým s príslušným cestným orgánom,

f) v okolí úrovňových krížení ciest s inými pozemnými komunikáciami a s dráhami a na vnútornej strane oblúkov ciest s polomerom 500 metrov a menším tiež vysádzať alebo obnovovať stromy alebo vysoké kry a pestovať také kultúry, ktoré by svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu rušili rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

(2) Obmedzenia podľa odseku 1 sa nevzťahujú na súčasti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií, na označníky zastávok, na zastávky a čakárne hromadnej verejnej dopravy, na čerpace stanice pohonných látok, na telekomunikačné a energetické vedenia, na stavby a zariadenia súvisiace s úpravou odtokových pomerov, na meračské značky, na signály a ich zariadenia na mapovanie a na stavby a zariadenia slúžiace obrane štátu, pokiaľ sú umiestnené v súlade s osobitnými predpismi tak, aby nezhoršovali bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a nesťažovali údržbu komunikácie.

(3) Výnimky zo zákazu podľa odseku 1 udieľa príslušný cestný správny orgán. Žiadosť sa podáva už v štádiu prípravnej dokumentácie. Výnimky možno povoliť len v odôvodnených prípadoch, ak nebudú tým dotknuté všeobecné záujmy, najmä dopravné záujmy a záujmy majetkovej správy dotknutej komunikácie. Povolením výnimok nesmie dôjsť k rozšíreniu súvislej zástavby obcí a miest obstavovaním komunikácie. Povolenie výnimky možno viazať na podmienky.

§ 17

(k [§ 13 zákona](#))

(1) Cestné pomocné pozemky sú pozdĺž všetkých diaľnic, ciest a miestnych komunikácií I. až III. triedy mimo súvisle zastavaného územia. Cestným pomocným pozemkom môže byť aj iné vymedzené príslušné územie.

(2) Pri zriaďovaní cestných pomocných pozemkov, pokiaľ sú súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu, sa postupuje v súlade s osobitnými predpismi. 12)

(3) Šírka pruhu cestného pomocného pozemku má byť 60 centimetrov po oboch stranách vonkajšieho okraja telesa diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie; väčšia šírka sa môže určiť, ak je výnimočne potrebná na dôležité účely správy alebo údržby komunikácie a ak sa tým neohrozia záujmy poľnohospodárskej výroby. Hranice cestného pozemku sa osádzajú medzníkmi.

(4) Cestné pomocné pozemky slúžia najmä na

- a) zabezpečenie miesta na skladanie cestných údržbových látok a materiálov získaných pri čistení komunikácie,
- b) zabezpečenie miesta pre skládku zásnežíek a pre výsadbu trvalých zásnežíek v podobe živých plotov,
- c) zabezpečenie prístupu k svahom cestných násypov a zárezov z vonkajšej strany,
- d) ochranu svahov cestných násypov a zárezov pred poškodzovaním pri užívaní susedných nehnuteľností,
- e) pestovanie cestnej zelene, ak tomu nebráni využitie na účely uvedené pod písmenami a) až d).

§ 18

(k [§ 14 zákona](#))

(1) Na pomocných cestných pozemkoch a na iných pozemkoch tvoriacich súčasť diaľnic, ciest a miestnych komunikácií (§ 8 ods. 2) sa vysadzuje a udržiava vhodná cestná zeleň, najmä traviny, kvetinová výsadba, kry a stromovité. Ošetrovanie cestnej zelene zabezpečuje príslušný správca komunikácie.

(2) Výsadba a druh cestnej zelene sa určuje s ohľadom na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, na zlepšenie životného prostredia a rázu krajiny, na údržbu komunikácií a s ohľadom na možnosti udržiavania zelene.

(3) Výsadbou cestnej zelene sa nesmie ohroziť bezpečnosť cestnej premávky, pokiaľ ide o rozhľadové pomery, alebo sťažiť údržbu komunikácie, prípadne sťažiť použitie pozemku na účely správcu komunikácie; nemá sa sťažiť ani obhospodarovanie susedných poľnohospodárskych pozemkov.

(4) Pri novobudovaných diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách musí byť výsadba a druh zelene vždy súčasťou stavby.

(5) Ovocné stromovité možno vysádzať len tam, kde je to vhodné s ohľadom na pôdne a klimatické pomery a na možnosti riadneho obhospodarovania.

(6) O výsadbe a voľbe druhu cestnej zelene a o jej prípadnej likvidácii rozhoduje cestný správny orgán.

§ 19

(k [§ 18 zákona](#))

(1) Zriadenie úrovňového kríženia cesty a miestnej komunikácie s dráhou možno povoliť iba v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi. 13)

(2) Výstavba mimoúrovňového kríženia diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie s dráhou patrí investorovi neskoršie realizovanej akcie, pokiaľ nie je dohodou ustanovené inak. Po dokončení výstavby patrí správa nadcestia pozemnej komunikácie nad dráhou orgánu, ktorému podľa [§ 3 zákona](#) patrí správa dotknutej komunikácie. Správa nadcestia dráhy nad pozemnou komunikáciou patrí dráhovému podniku.

(3) Dráhový podnik je povinný udržiavať v riadnom stave cestu alebo miestnu komunikáciu na priecestí bez závor do vzdialenosti 2,5 metra od osi krajnej koľajnice, na priecestí so závorami v úseku medzi závorami, a to v celej šírke telesa pozemnej komunikácie. Šírka komunikácie na priecestí má zodpovedať šírke príľahlých úsekov pozemnej komunikácie; kde to tak nie je, musí sa priecestie pri rekonštrukcii primerane rozšíriť.

(4) Pri cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy je dráhový podnik povinný ďalej zabezpečiť

a) takú úpravu priecestia a príľahlých úsekov pozemnej komunikácie, aby prechádzanie cestných vozidiel bolo plynulé,

b) také opatrenia na priecestiach v súvisle zastavanom území, aby chodci pri prechode dráhy neboli nútení používať vozovku pozemnej komunikácie,

c) také umiestnenie dráhových zariadení, aby nebránili potrebnému rozhľadu užívateľov pozemnej komunikácie a nezasahovali do priestoru nad jej vozovkou do výšky 5 metrov (netýka

sa trolejového vedenia); zariadenia, ktoré nezodpovedajú týmto požiadavkám, musia sa pri rekonštrukcii premiestniť. Zlepšenie rozhľadu pri strážnych domčekoch treba zabezpečiť aspoň odstránením nepriehľadných plotov a vysokých porastov.

(5) Na cestách a miestnych komunikáciách užších ako 5 metrov sa musí na priecestí zachovať voľná prejazdová šírka minimálne 5 metrov.

§ 20

(k [§ 18 zákona](#))

(1) Podzemné a nadzemné vedenia v súbehu s cestou v prejazdných úsekoch ciest cez mestá a obce sa musia v súlade s osobitnými predpismi viesť tak, aby

a) neohrozovali pozemné komunikácie a nenarúšali ich údržbu, a to ani pri údržbe a úpravách týchto vedení,

b) nebránili potrebným modernizačným úpravám cesty,

c) nebránili dodatočným dopĺňajúcim stavbám kanalizácie a chodníkov.

(2) V zastavanom území, kde nemožno meniť trasu podzemných vedení, môžu sa tieto vedenia umiestňovať v zelených pásoch pozdĺž cesty alebo miestnej komunikácie, a ak nie je zelený pás, pod dlažbou chodníka, ak sa preukáže, že iné technické riešenie bez neúmerne vysokých nákladov nie je možné. Hlavný vodovodný rad alebo kanalizačné vedenie môže sa uložiť do telesa cesty alebo miestnej komunikácie. Na základe povolenia cestného správneho orgánu sa môže uložiť do telesa cesty alebo miestnej komunikácie podzemné telekomunikačné vedenie.

(3) V zastavanom území nie je dovolené zriaďovať kríženie podzemných vedení prekopom na cestách a na miestnych komunikáciách I. a II. triedy. Výnimku z tohto zákazu môže povoliť cestný správny orgán v prípadoch, keď sa z dôvodov prírodných podmienok v mieste plánovaného kríženia možnosť pretlaku vylučuje a zmena trasy vedenia do iného vhodnejšieho miesta je preukázateľne tiež vylúčená.

(4) Ak investor stavby podzemného vedenia alebo jeho správca zdôvodňuje žiadosť o povolenie prekopu cesty a miestnej komunikácie I. a II. triedy neprímerane vysokými nákladmi na preloženie trasy vedenia do miesta vhodného pre pretlak, cestný správny orgán preskúma túto žiadosť predovšetkým z hľadiska životnosti dotknutého telesa komunikácie a jej vozovky a s ohľadom na následky porušenia celistvosti krytu vozovky rozhodne o dôvodnosti žiadosti s ohľadom na celospoločenský záujem, ako aj na hospodárnosť údržby.

(5) Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, nie je pri haváriách povolenie potrebné, ale vykonanie prác sa musí bezodkladne ohlásiť, aby sa mohli určiť podmienky na uvedenie do pôvodného stavu.

(6) Ak sú podmienky na povolenie prekopu splnené, cestný správny orgán vyzve investora stavby vedenia alebo jeho správcu, aby najprv predložil písomný záväzok o tom, že po dohodnutý čas bude priebežne a bez meškania zabezpečovať odstraňovanie závad, ktoré vznikli z nedokonalého spojenia konštrukčných vrstiev vozovky alebo poklesom výplne výkopu, a uhrádzať následné škody, ktoré vzniknú v dôsledku týchto závad. Súčasťou tohto písomného záväzku bude aj ustanovenie, že po uplynutí dohodnutého času uhradí náklady na vynaloženú zvýšenú údržbu miesta narušeného prekopom.

§ 21

(k [§ 20 zákona](#))

(1) Pevnými prekážkami zabudovanými vo vozovke alebo v krajniciach ciest a miestnych komunikácií sú odrazníky, betónové stĺpiky, stĺpy nadzemného vedenia, stromovie, pútače každého druhu a ďalšie predmety a zariadenia pevne spojené so zemou.

(2) Predmety tvoriace pevnú prekážku a umiestnené na vozovke a v krajniciach ciest alebo miestnych komunikácií pred účinnosťou tejto vyhlášky sa musia odstrániť v týchto lehotách:

a) pri cestách I. triedy budovaných ako rýchlostné komunikácie do 30.6.1986,

b) pri cestách I. a II. triedy do 31.12.1986,

c) pri cestách III. triedy a pri miestnych komunikáciách I. a II. triedy do 31.12.1990.

(3) Pre odstránenie stĺpov nadzemných vedení tvoriacich pevnú prepážku platia odlišné lehoty dohodnuté ich správcami a správcami pozemných komunikácií do 30.6.1985. Ak nedôjde k dohode, rozhodne po tomto termíne podľa miestnych podmienok príslušný cestný správny orgán s ohľadom na realizačné podmienky správcu vedenia.

(4) Odstrániť pevné prekážky sú povinní ich správcovia alebo vlastníci na svoje náklady.

§ 22

(k [§ 22 zákona](#))

(1) Účelovými komunikáciami sú najmä poľné a lesné cesty, príchodové cesty k závodom, staveniskám, lomom, baniam, pieskovniam a k iným objektom a cesty v uzavretých priestoroch a objektoch.

(2) Účelové komunikácie v uzavretých priestoroch a objektoch sú neverejné; iné účelové komunikácie môže v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi vyhlásiť za neverejné miestny národný výbor na návrh vlastníka, správcu alebo užívateľa dotknutej komunikácie.

(3) O právnych pomeroch účelových komunikácií platia všeobecné predpisy. 14)

§ 23

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva dopravy a spojov č. [136/1961 Zb.](#), ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon).

§ 24

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1984.

Minister:

Ing. Blažek v. r.

1) Zákon č. [169/1949 Zb.](#), o vojenských obvodoch.
Zákon č. [102/1971 Zb.](#), o ochrane štátneho tajomstva.

2) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. [156/1975 Zb.](#), o správe národného majetku.

- 3) Na účely triedenia a evidencie základných prostriedkov platia osobitné predpisy.
- 4) [§ 38 ods. 2 vyhlášky Federálneho ministerstva vnútra č. 100/1975 Zb.](#) o pravidlách cestnej premávky.
- 5) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. [162/1976 Zb.](#) o správnych poplatkoch.
- 6) Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. [90/1975 Zb.](#) o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách.
- 7) Zákon č. [138/1973 Zb.](#) o vodách (vodný zákon).
- 8) Zákon č. [50/1976 Zb.](#) o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 9) Zákon č. [138/1973 Zb.](#)
- 10) Smernice pre technické opatrenia civilnej obrany na území ČSSR.
- 11) ČSN 73 6101 Projektovanie ciest, ČSN 73 6103 Projektovanie diaľnic a ČSN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií.
- 12) Zákon č. [53/1966 Zb.](#) o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v úplnom znení vyhlásenom pod č. [124/1976 Zb.](#)
- 13) ČSN 73 6101 Projektovanie ciest, ČSN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií.
- 14) Napr. Hospodársky zákonník č. [109/1964 Zb.](#) v úplnom znení vyhlásenom pod č. [45/1983 Zb.](#) Občiansky zákonník č. [40/1964 Zb.](#) v úplnom znení vyhlásenom pod č. [70/1983 Zb.](#)